

Inauguració

TONO ALBAREDA

Bona tarda a tothom. *Buenas tardes a todos y todas*. Comencem aquestes V Jornades sobre la situació a Colòmbia. Vull agrair la presència de tothom, especialment a les persones que han viatjat molts quilòmetres per poder estar amb nosaltres. I sense més preàmbul donaria la paraula al senyor Ramon Nicolau, regidor ponent de cooperació i participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona.

RAMON NICOLAU

Bona tarda a tothom, especialment als vinguts de fora de Barcelona. Aquestes són les V Jornades que organitza la Taula per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia. Són cinc edicions que en primer lloc demostren l'encert del format d'aquestes jornades, la perseverància dels organitzadors... Ja saben que la composició de 'la Taula' és molt àmplia, es compta tant amb organitzacions públiques com amb ONG de tota mena, de federacions, de sindicats, de fundacions de tot tipus. Per tant, són fruit d'un ampli consens, tant en les pròpies jornades com en el contingut d'aquestes i, desgraciadament, també és una mostra de la pervivència del conflicte colombià que justifica la necessitat de continuar parlant-ne.

Evidentment, totes les qüestions que s'aborden en aquestes jornades tenen el propòsit d'enriquir-nos a tots i de mantenir oberts camins i vies de solució a un conflicte que malauradament s'ha enquistat des de fa molts anys i que realment ens afecta a tots. La pervivència d'aquestes jornades demostra la preocupació que hi tenim tots, l'importància que té per a tots el que està succeint a Colòmbia, el que ha succeït al passat més immediat i el que desitgem que ocorri en el futur.

Aquestes jornades són, per tant, una ocasió, una oportunitat per aprofundir en el coneixement dels múltiples factors que afecten a les situacions de conflicte que es viuen a Colòmbia i a més desitgem que siguin un altaveu, una oportunitat de ressonància pública a la societat catalana de totes les iniciatives múltiples de desenvolupament, de defensa de drets humans, de desmilitarització, de pau... En definitiva, de diàleg. Tots tenim present que són el principal repte que tenim de cara al futur pròxim.

Barcelona és una ciutat que té vincles amb tota Colòmbia, i especialment amb les grans ciutats: Bogotà, Medellín, Cartagena, Bucaramanga... i a

més hem tingut oportunitats de cooperar, ja sigui directament o mitjançant federacions internacionals en determinats projectes de desenvolupament i en determinats projectes de defensa de la pau a Colòmbia. Molts de vostès recordaran precisament el nostre agermanament amb Medellín. Va ser el que va permetre que a les últimes festes majors de Barcelona la ciutat convidada fos Medellín. Així la cultura, solidaritat i participació de la ciutat de Medellín van estar presents a la festa major.

Som conscients que des de la col·laboració amb els governs locals, des de l'Ajuntament de Barcelona, el que millor podem fer és la municipalitat. Perquè estem agafant experiència, perquè en sabem i perquè és del que podem aprendre. Perquè som conscients que tots aprenem de les relacions per al desenvolupament i per a la pau. Són negociacions de les que tots en sortim guanyant i, per tant, són les que ens interessen de cara al futur.

Som conscients que la tasca de la recerca de la pau a Colòmbia i de la defensa dels camins de diàleg i d'exploració de noves vies per trobar la pau es troben molt sovint frenades per la violència, els assassinats, els desplaçaments forçosos a tota la població; també i especialment a càrrecs públics locals. I, evidentment, totes aquestes són notícies que ens commocionen.

Vostès saben millor que jo que Colòmbia és un país de forts contrastos i que, malauradament, moltes d'aquestes situacions de violència i d'absència de pau han acabat per enquistar-se i interioritzar-se a la societat d'una forma molt clara.

Som també conscients que és una societat imaginativa, vital, amb una gran potencialitat i, per tant, creiem que val la pena somiar que un futur millor és possible i que es poden esperar dies d'aprofundiment, d'aprenentatge i de diàleg conjunt per avançar en el tema de la pau.

Desitgem que aquestes jornades aportin, com a mínim, un gra de sorra en aquest camí en què tots volem lluitar i amb el qual n'estem tots compromesos. I, com a Ajuntament de Barcelona, hi continuarem compromesos, al costat del Govern de Catalunya, de molts ajuntaments i de moltes ONG que treballen per la pau a Colòmbia, en mantenir 'la Taula' com a un espai de diàleg, de coordinació i de creació de sinergies, de sports mutus i d'aprenentatge conjunt sobre com fer millor les coses. Estem convençuts que això pot ser útil per a Colòmbia i que ha de servir fonamentalment per a una de les

tasques bàsiques de 'la Taula', que és la sensibilització de la societat barcelonina i catalana, pel que fa a la realitat de Colòmbia, als conflictes existents; però també pel que fa a les oportunitats de pau, de millora i de prosperitat que tots desitgem que puguem tenir en el futur.

Per tot plegat estem encantats que Barcelona continuï acollint aquestes jornades i els hi desitgem una molt bona feina a tots en aquests dos dies i mig. Esperem aprendre de tots i cadascú i establir aquests llaços de coordinació, d'experiències i de coneixements que ens ajudin a fer millor la nostra feina. Perquè aquest és el repte que tots tenim.

Evidentment és un problema global que no està només a les nostres mans, però també està a les mans de cadascú de nosaltres el fet d'assumir la nostra responsabilitat i fer la nostra feina en defensa de la pau a Colòmbia, que en definitiva és el que tots desitgem i el que ens uneix avui aquí. Moltes gràcies, bona feina, i esperem que continuarem col·laborant en el futur en aquesta tasca tan important.

DAVID MINOVES

Des del Govern de Catalunya tenim un ferm compromís amb Colòmbia. Un compromís amb els colombians i amb les colombianes. Un compromís amb les iniciatives, les propostes que des de la societat civil, des dels diferents agents que a Catalunya són la realitat de la cooperació catalana, han proposat com a marc de concertació, com a exemple de base del que pot ser una política pública concertada entre la societat civil i l'administració pública catalana, en un sentit ampli -Fons Català de Cooperació, Ajuntament de Barcelona, altres ajuntaments, universitats, i el propi Govern de Catalunya-.

Un compromís, per tant, amb la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia. Aquest compromís és un compromís pel treball, per avançar cap a la construcció d'una pau ferma, justa i duradora a Colòmbia, i és, per tant, un compromís que ens uneix i ens enforteix a tots els que estem avui aquí. La societat civil catalana té Colòmbia molt present. I això es pot veure avui aquí en aquesta sala immensa, amb una gran assistència, malgrat que la sala és més gran que l'assistència, i la voluntat per part de tots i totes de mantenir aquesta presència de Colòmbia en l'agenda política, independentment de l'espai que ocupi als mitjans de comunicació o de l'impacte a l'actualitat mediàtica de casa nostra.

La mateixa importància que tenen aquestes jornades i la importància que té Catalunya com a país d'acollida de Colòmbia és una mostra de la voluntat de treball envers la pau en aquest país.

Avui Catalunya és un país d'acollida de molts

colombians i colombianes que per necessitat, o per oportunitat, han vingut a Catalunya. I, per tant, la comunitat colombiana és cada cop més important a casa nostra.

Independentment d'aquesta voluntat de treball conjunt, avui hi ha una realitat: que a Catalunya hi ha més colombians que demanen i busquen a l'Administració pública quin és el compromís que hi ha avui amb Colòmbia. Ens fem ressò de la realitat colombiana. Per aquesta raó, des del Govern de Catalunya ens fem ressò d'aquesta voluntat de la societat civil, del propi govern i de la seva administració, i oferim casa nostra al debat rigorós, profund, divers... i esperem que també respectuós i de qualitat sobre el futur de Colòmbia i sobre la realitat de Colòmbia avui.

Com vosaltres sabeu, Catalunya és un país altament compromès amb la construcció de la pau, i moltes vegades ha estat capdavanter en aquest àmbit, en la construcció de la pau. Podem citar, per exemple, la Llei Catalana de Foment de la Pau, una llei avantguardista en el seu moment, ja que va ser la primera llei de foment de la pau que es va aprovar a l'Estat espanyol. Això és una mostra d'aquesta voluntat social, i no només política i institucional, ja des de l'any 2003. I representa el compromís de la ciutadania envers la pau i els drets humans, però també en l'àmbit de la competència de les polítiques públiques. Aquesta pau és avui una realitat, per exemple en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament. La introducció de la lògica dels països que han de ser prioritat per al Govern de Catalunya, en construcció de pau, és avui una realitat. Un bon exemple d'això és que està a punt d'aprovar-se al govern, i després al Parlament de Catalunya, el Pla Director de la Cooperació Catalana, que fixa per primera vegada un país prioritari en funció del conflicte, com ho és Colòmbia. Durant aquests darrers anys ha estat prioritat per voluntat del govern; aquest proper cop també ho serà, però votat pel Parlament de Catalunya. Per tant, és una realitat consolidada el compromís de Catalunya amb Colòmbia, també en l'àmbit de la cooperació per al desenvolupament.

Jo, particularment, he tingut la possibilitat de visitar Colòmbia i de donar un missatge de compromís envers una sortida negociada al conflicte armat intern que encara viu Colòmbia. Una sortida que garanteixi veritat, justícia i reparació per a les víctimes. Qualsevol política pública de construcció de pau vol dir perseguir una pau justa i duradora, que és necessària per a un desenvolupament humà sostenible. Aquest compromís amb Colòmbia el mantenim aquí i a Colòmbia. Les V Jornades que avui inaugurem no s'haurien pogut dur a terme sense el suport de tot aquest entramat que forma avui la Taula Catalana per la Pau i els

Drets Humans a Colòmbia, però tampoc sense el compromís de l'administració pública. Això és una mostra més d'aquesta voluntat.

Com cada any també donem suport a aquells àmbits de 'la Taula' que avui estan a l'avantguarda en el treball per la pau i els drets humans, com ho és la unitat d'anàlisi, documentació i incidència política, que és un àmbit fonamental per tenir actualment dades del que està passant avui a Colòmbia, de la situació del conflicte, i dels diferents aspectes que estan vivint i patint a Colòmbia.

Aquesta ajuda també ens permet, per exemple, donar suport a la visibilitat d'iniciatives civils de pau colombianes, que n'hi ha moltes. Les bones pràctiques, en aquest sentit, s'han donat a conèixer en aquest mateix àmbit. Per exemple, s'han atorgat beques per a què tres ciutadanes colombianes estiguin fent estades aquí, a Catalunya, explicant la realitat de Colòmbia i que protagonitzaran la tercera Taula, sobre desmilitarització.

Tot això ho expliquem perquè, amb tota la modèstia i prudència que sigui necessària i que pugui requerir el que ara diré, tenim la il·lusió que avui Catalunya comença a ser també un referent internacional, en la part que li pertoca i en el volum de responsabilitat que se li pot demanar, pel que fa al compromís en la construcció de la pau, especialment a Colòmbia.

I això és molt important perquè hem passat un any molt complicat, l'any 2006. Es van produir alguns canvis significatius en relació als actors armats, que aquí també vam donar a conèixer, des de 'la Taula'. Hi ha, per exemple, el paper dels paramilitars, de les AUC (Autodefenses Unides de Colòmbia), que van completar una desmilitarització realment molt polèmica. També hi ha hagut la denúncia per part de l'Organització d'Estats Americans (OEA) sobre l'aparició de nous grups paramilitars, la penetració d'aquests grups en l'entramat de les institucions de l'Estat, el fenomen de la parapolítica o el coneixement, molt detallat, que hem tingut tots plegats de les matances. I també el paper que ha tingut l'ELN en el seu congrés, dient que està disposat a fer una negociació política amb el govern, o el manteniment d'un pols que s'està produint avui entre les FARC i el govern a base d'accions ofensives. A més, hi ha el paper de les forces armades, sobre les quals hem rebut notícies que les involucren en una sèrie d'escàndols. I totes aquestes accions, com sempre, com cada any, com fa 40 anys, tenen un objectiu, que són les víctimes de sempre, la societat civil, la població civil que continua sent la víctima principal d'aquesta guerra.

Aquest any és ple de reptes per a Colòmbia, i aquestes reptes necessiten un compromís, també per part de tots nosaltres. Per exemple, d'aquí molt poc temps, el 28 d'octubre, hi haurà eleccions de

governadors, alcaldes i regidors, i els governs que es creïn fruit d'aquest procés tindran el dret d'establir línies d'actuació tenint molt presents els reptes d'aquests processos de negociació que estan oberts amb diferents actors armats a Colòmbia.

Les jornades que avui inaugurarem poden donar també algunes claus, perquè diferents sectors de l'administració pública per a tenir la capacitat d'intervenir en temes de construcció de pau. Avui és una realitat que des de l'administració pública també s'està donant suport a diferents processos de construcció de pau. D'això en tenim una bona mostra des de la cooperació catalana ja que hi ha multitud d'experiències en l'àmbit local, provincial, municipal... Així, és cabdal prendre's amb molta importància les eleccions d'aquest any. Per aquesta raó, des del Govern de Catalunya volem acabar dient que esperem que aquestes jornades, que parlen de les condicions per un procés de pau a Colòmbia, puguin contribuir una vegada més a obrir noves aproximacions al debat, als diferents debats que hi ha avui sobre la situació a Colòmbia, i que a més a més i sobretot, donin a conèixer noves formes de construir un futur incloent per a tots i totes les colombianes.

Des de les experiències locals, des d'un govern com el català, amb un ferm compromís per construir, des de Catalunya, un futur millor per Colòmbia.

ANDELFO GARCÍA

Voldria, en primer lloc, agrair-los la invitació. És molt satisfactori poder estar amb vostès gràcies a aquesta invitació de 'la Taula Catalana'. Vull agrair a les entitats i organitzacions que la formen, a l'Ajuntament de Barcelona i a Catalunya. Aquestes són ja les V Jornades obertes de la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia. És un espai de reflexió que apreciem i valorem, i aquesta és la raó de la nostra presència aquí en el dia d'avui. Al llarg d'aquestes jornades escoltarem diverses opinions sobre la realitat colombiana. La indicació és fer-ho amb la ment oberta, deixant espai a l'anàlisi i al contrast d'opinions. Ja fa dècades que Colòmbia s'enfronta a una situació complexa, i els seus governs han cercat la pau per les més diverses vies en els darrers anys. S'ha de tenir present que són pocs els països amb una situació com la colombiana, que han estat disposats a sotmetre's a l'escrutini internacional en matèria de drets humans. Hi ha molts països que tenen posicions molt progressistes a nivell internacional però de seguida que es fa referència a l'escrutini sobre la seva pròpia situació de drets humans no són pas igual d'oberts i flexibles.

La nostra participació en aquest esdeveniment es dona precisament en aquest sentit; és el d'estar

oberts a aquest escrutini. Valorem les persones que hi intervindran. Valorem la seva experiència. Reconeixem les dificultats que molts d'ells tenen a Colòmbia per acomplir el seu paper de defensa i promoció dels Drets Humans, i els encoratgem a continuar amb aquesta tasca a Colòmbia.

Sobre aquesta disposició del govern colombià a l'escrutini, es va establir al 1996, a Colòmbia, una oficina de l'Alt Comissionat pels Drets Humans de Nacions Unides, motivada per una invitació del mateix govern colombià. Precisament, en l'informe de l'Alta Comissionada de 2006 es fa un reconeixement al compromís de les autoritats colombianes per assolir els objectius de les recomanacions formulades als informes anteriors sobre la situació dels Drets Humans i del Dret Internacional Humanitari (DIH) a Colòmbia, així com també es demana un esforç més gran per valorar l'impacte concret d'aquesta feina. Amb el suport d'Espanya i Suècia s'ha iniciat el procés d'elaboració del Pla Nacional d'Acció de Drets Humans i DIH. Al setembre de l'any passat es va establir la instància coordinadora formada per representants del govern, òrgans de control i la societat civil. Aquesta instància coordinadora va adoptar un reglament de treball.

Colòmbia és un país que, així com accepta aquest escrutini sobre la situació dels Drets Humans, ho fa al Pla Nacional a nivell multilateral, com a part dels organismes que tenen com a funció, precisament, vetllar per la defensa i la promoció dels Drets Humans. Forma part de la Comissió Interamericana de Drets Humans, de l'Estatut de la Cort Interamericana de Drets Humans. Colòmbia participa, dins el marc general de l'Assemblea de l'ONU, en els treballs de la tercera comissió, que és l'encarregada d'aquests temes. Colòmbia participa en el Consell dels Drets Humans i ha convidat recentment aquest Consell a examinar la situació colombiana, de manera que el govern colombià té una disposició oberta a aquest escrutini.

Segurament al llarg d'aquestes jornades es farà referència als avenços i a les dificultats per a un procés de pau a Colòmbia, l'experiència amb les AUC, l'experiència amb la Llei de Justícia i Pau, el funcionament de la Comissió Nacional, que està emmarcada en aquesta Llei de Justícia i Pau, que s'inscriu dins el marc de la recerca de la veritat, la justícia i la reparació. El govern segueix enllaçant en aquest moment converses amb l'ELN, que jo crec que han avançat d'una manera important, i les institucions colombianes estan complint el seu paper en fer front a la incursió en la política d'alguns actors armats, particularment en el cas de les AUC (són aquests els temes d'actualitat).

Paral·lelament a les investigacions que duu a terme la Fiscalia General d'Anul·lació, en el marc

de la Llei de Justícia i Pau, la Cort Nacional ha desenvolupat indagacions en relació als vincles d'alguns membres de les Autodefenses i alguns funcionaris de l'Estat. De fet, les evidències que han impulsat aquestes investigacions són resultat del procés de Veritat i Justícia iniciat amb la Llei 975 i el sotmetiment a la justícia dels membres de les Autodefenses, per raó del qual s'ha vinculat també, en algunes investigacions de la Fiscalia General de la Nació, a exalcaldes i exgovernadors, d'entre altres.

En el desenvolupament de les investigacions que realitza la Cort, s'ha estat perseguint les captures de nou congressistes, de les quals vuit s'han fet efectives. La Cort, addicionalment, ha cridat a indagatoria a d'altres parlamentaris. En tot cas i fins avui, no s'ha produït pas cap condemna que determini amb certesa l'existència dels suposats vincles dels investigats, però és una mostra del fet que a Colòmbia la justícia està fent, amb totes les dificultats, el seu millor esforç per fer front a aquesta situació tan complexa.

No vull estendre'm perquè sé que al llarg de les intervencions i de les taules que estan previstes per a aquestes jornades tindrem ocasió de pronunciar-nos i d'intercanviar opinions sobre els diversos temes, per tant sols vull reiterar la meua gratitud per la invitació i la nostra disposició a escoltar i conversar, desitjant el major dels èxits a aquestes V Jornades.

TONO ALBAREDA

Moltes gràcies. Moltes gràcies a tots per reiterar el compromís amb 'la Taula'. Només vull, per la meua part, concretar alguns canvis de les taules rodones. La senyora Noemí Sanín serà a la taula de diàleg substituint en Luis Carlos Restrepo, i el senyor Nicolás Pascual de la Parte no hi serà en la pròxima taula sobre Drets Humans. Ell ens va avisar fa molt pocs dies, ens va prometre una ponència que tampoc ens ha pogut enviar. Jo voldria lamentar aquesta situació perquè em recorda excessivament al que va ocórrer fa pocs dies al Parlament Europeu, en la Segona Conferència Europea sobre la Situació a Colòmbia, que si bé va tenir una forta representació dels europarlamentaris, no hi va haver pas cap representació de la Comissió Europea. Jo entenc que aquesta manca d'interès per explicar, per part de la Comissió, quina és la seva política exterior pel que fa a Colòmbia, demostra una manca de transparència i una manca de voluntat democràtica. Així, no és precisament un impuls que ens faciliti el camí cap a la creació d'una Europa amb la qual els ciutadans ens hi identifiquem.

Les xifres són clares, les Jornades de 'la Taula' són un punt de trobada per a tota aquella gent que

a Catalunya es preocupa per Colòmbia. Es pot recordar que les primeres les vam fer al 2003, i parlaven de la societat colombiana i de la construcció de la pau. Les segones presentaven l'informe del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD). Les terceres, al 2005, parlaven de la cooperació internacional amb Colòmbia, pau i drets humans. Les quartes al 2006, van parlar de Terra i Desenvolupament a Colòmbia, i aquestes últimes parlaran sobre les condicions per a un procés de pau. Tant de bo a les desenes jornades puguem posar un títol que digui quelcom semblant a: "Com consolidar el procés de pau".

És evident que avui hi ha un procés de desmobilització molt discutit, i que aquestes jornades les realitzem en una situació molt especial. Hi ha una proposta de desmobilització però continuen els desplaçaments; fa poc hi va haver de nou milers de desplaçats a Nariño; continuen els assassinats de membres dels moviments socials; i continua sense resoldre's, ni molt ni poc, el problema de la devolució de terres.

Han aparegut implicacions serioses entre paramilitars i membres del govern que, per exemple, van obligar a la dimissió de l'excanciller Araujo. El cap del Departament Administratiu de Seguretat (DAS) està processat. Hi ha hagut darrerament acusacions clares de complicitat amb el paramilitarisme que afecten al president i a la seva família. El president ha donat unes respostes fortes que posen en dubte el seu convenciment en el fet que la millor forma d'avançar cap a la democràcia sigui el diàleg.

Jo voldria llegir una part de la carta que alguns europarlamentaris van enviar al president Uribe. El fragment diu:

"Hem tingut coneixement amb sorpresa i gran preocupació i indignació, que els integrants dels partits de l'oposició, en particular el Pol Democràtic Alternatiu, són objecte d'ultratges, intimidacions, espionatge i repressió en el desenvolupament de la seva tasca.

És d'ampli coneixement a nivell internacional que els integrants del Partit Pol Democràtic Alternatiu realitzen una important feina per a la democratització de Colòmbia, que ha permès d'entre altres coses treure a la llum pública els vincles dels grups paramilitars amb alts oficials del Govern i amb membres de la majoria al Congrés de la República. Fa pocs dies, amb proves substanciades, el Senador Gustavo Petro va denunciar la creació i l'enfortiment de les anomenades 'cooperatives de seguretat' al Departament d'Antioquia, i el fet que moltes d'aquestes cooperatives van ser i són de reconeguts paramilitars, involucrats a més al narcotràfic.

El dilluns 23 d'abril, dins d'un autobús de transport públic a Medellín, va ser assassinada la líder social i dirigent del Pol Democràtic Alternatiu, Yudith Astrid Vergara Correa, mare i cap de casa. Fa un any va desaparèixer i va ser assassinat en circumstàncies encara no aclarides el Senyor Jaime Gómez, assessor de la Senadora opositora Piedad Córdoba.

Vostè, Sr. President, va afirmar que rebia informació dels serveis d'intel·ligència de l'Estat sobre les activitats legítimes de l'oposició colombiana dins de les negociacions del Tractat de Lliure Comerç entre Colòmbia i els Estats Units. Vam veure en respecte d'això com s'hi va pronunciar el senyor César Gaviria, expresident de la República i President del Partit Liberal, demanant que s'investigués el possible espionatge a l'oposició, i com ho va fer el President del Pol Democràtic Alternatiu, Carlos Gaviria, segons el qual 'l'opinió no coincident amb l'opinió oficial és tinguda pel President com un delicte'.

En aquest context ens alarmem informacions segons les quals fa poques setmanes Vostè va assenyalar públicament a membres de l'oposició política com a 'guerrillers de civil', en un país en què aquest tipus d'assenyalaments han costat la vida a milers de colombians i colombianes al llarg de més de 40 anys de conflicte armat."

Bé, jo volia llegir aquesta carta perquè en la mesura en què són europarlamentaris entenc que ens sentim força ben representats en aquests casos sobre la situació de Colòmbia, sobre l'opinió pel que fa als paramilitars, sobre com s'avança o no s'avança envers la pau. Jo crec que en sortirem més il·lustrats, d'aquests dies, i, sense més, els deixo, agraint-los novament la seva presència.